

SİGORTACIYA KARŞI DAVALARDA FAİZ BAŞLANGICI

Sigortacıya, gerekli belgelerle başvurulmuş olup da, sekiz gün içinde ödeme yapılmamışsa, temerrüt gerçekleşeceğinden, faiz başlangıcı temerrüt tarihi olacaktır.

Rücu tazminat davasında, Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortasının Genel Şartlarında sigortacının zarar giderim yükümlülüğü, zararın ihbarı ve gerekli belgelerin sigortacıya bildirildiği tarihten itibaren 8 iş günü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortasının poliçe limiti dahilinde tazminatı ödemekle yükümlü olup, bu sürenin sonunda ödeme yapılmadığı takdirde temerrüt gerçekleşeceği öngörülmüştür. Somut olayda, davacı dava açılmadan önce davalı sigorta şirketine karşı yazılan ihbar yazısının tebliğ edilip edilmediği araştırılmamıştır. Tebliğ tarihinin araştırılmak suretiyle faiz başlangıcının belirlenmesi gerekir

Davacı vekili, müvekkili şirkete kasko sigortalı araca davalıların maliki, sürücüsü ve ihtiyari mali mesuliyet sigortacısı olduğu aracın tam kusurlu çarparak hasara neden olduğunu ileri sürerek, sigortalısına ödediği miktarı, ödeme tarihinden işleyecek reeskont faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsilini talep etmiştir.

Davalı sigorta vekili cevabında, sorumluluklarının poliçe limitiyle ve sigortalı sürücünün kusur oranıyla sınırlı olduğunu ileri sürerek, faize de itiraz edip davanın reddini istemiştir. Mahkemece, toplanan deliller ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davanın kabulü ile ödeme tarihinden işleyecek yasal faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmiş, hüküm davalı sigorta şirketi vekili tarafından temyiz edilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 99/1 maddesi ile Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortasının Genel Şartlarının B-2 maddelerinde sigortacının zarar giderim yükümlülüğü, zararın ihbarı ve gerekli belgelerin sigortacıya bildirildiği tarihten itibaren 8 iş günü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortasının poliçe limiti dahilinde tazminatı ödemekle yükümlü olup, bu sürenin sonunda ödeme yapılmadığı takdirde temerrüt gerçekleşeceği öngörülmüştür. Somut olayda, davacı dava açılmadan önce davalı sigorta şirketine karşı yazılan 26.01.2005 tarihli ihbar yazısının tebliğ edilip edilmediği araştırılmamıştır. O halde ödeme ile ilgili ihbar yazısının tebliğ tarihinin araştırılmak suretiyle faiz başlangıcının belirlenmesi gerekirken eksik inceleme ile hüküm kurulması doğru görülmemiştir.

17.HD.01.10.2007, E.2007/1659 K. 2007/2903

Davalı Sigorta Şirketinin sorumluluğu trafik poliçesinden kaynaklanmakta olup, temerrüt tarihinden itibaren yasal faize karar verilmesi gerekir.

Davacı, icra takibine yapılan itirazın iptali ile takibin devamına ve icra inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini istemiştir. Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteğin kabulüne karar vermiştir.

1-Alacağın, yargılamayı gerektirmesi ve likit olmaması nedeniyle; İcra ve İflas Yasası'nın 67. Maddesi hükmünde öngörülen icra inkar tazminatı isteminin reddi gerekirken, kabulüne karar verilmesi,

2-Davalı Halk Sigorta Anonim Şirketinin sorumluluğu trafik poliçesinden kaynaklanmakta olup, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Yasasının 98,99 ve 108. Maddeleri hükmü uyarınca temerrüt tarihinden itibaren yasal faize karar verilmesi gerekirken , sarf ve ödeme tarihleri esas alınarak hesaplanmış olan miktar dikkate alınarak takibin devamına karar verilmiş olması, usule ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

10.HD.11.03.2002, E.2002/1536 K.2002/1808

Sigorta şirketlerinin poliçeden kaynaklanan sorumluluklarında, temerrüt tarihinden itibaren yasal faize hükmedilmesi gerekir.

Zorunlu mali sorumluluk sigortasında sigortacı şirketin sorumluluğu, zarar görenin "birlikte kusuru" oranında indirilir.

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 86/2. Maddesi hükmü ile zorunlu mali sorumluluk sigortasında sigortacı şirketin sorumluluğu; zarar görenin "birlikte kusuru" oranında indirilir. Cumhuriyet Savcılığı'nın Takipsizlik Kararı ve ekindeki ifadelerle; zorunlu mali mesuliyet poliçesi ile sigortalı Şaban D. tarafından kullanılmakta iken sigorta olayının meydana geldiğinin ve olayda tam kusurlu olduğunun anlaşılması karşısında ve ayrıca aracın bir başka kişi tarafından kullanılmakta olduğu yönünde bir delil de ibraz edilmemiş olması karşısında istemin reddine karar vermek gerekirken sigortalı Şaban Dilekmen'in araçta yolcu olarak bulunduğunun kabulü ile davalı A. Sigorta AŞ.'nin sorumluluğuna karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Kabule göre de; **sigorta şirketlerinin poliçeden kaynaklanan sorumluluklarında, temerrüt tarihinden itibaren yasal faize hükmedilmesi gerekir**ken, sarf ve ödeme tarihlerinin esas alınması isabetsizdir.

10.HD.11.03.2002 E.2002/1540 K.2002/1812

Sigortacı yönünden, davadan önce gerekli belgelerle başvurulmuşsa, temerrüt tarihinden; önceden başvuru yapılmamışsa, dava tarihinden; diğer davalılar yönünden ise, ilk veya ek davada ya da ıslahla artırılan miktarlara kaza (haksız fiil) tarihinden faize hükmedilmek gerekir.

Dava, trafik kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Uyuşmazlık, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak **haksız eylem tarihinden** itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir. Ancak, trafik kazaları esas itibariyle haksız eylem sayılan hallerden olmakla birlikte ZMSS'nı yapan sigortacı bakımından temerrüdün bu tarihte oluştuğunun kabulü mümkün değildir. Zira, sigortacının tazminat giderim yükümlülüğünü düzenleyen KTK'nun 98/1. maddesi hükmü uyarınca sigortacı maddede belirtilen belgelerin iletildiği tarihten itibaren 8 iş günü sonrasında temerrüde düşer. Davadan önce böyle bir başvurunun bulunmaması halinde ise dava tarihinde temerrüde düşmüş sayılır. Dava konusu olayda davadan önce sigorta şirketine başvuru yapılmadığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla, mahkemece asıl ve ıslah edilen bölüm için, davalı sigorta şirketleri yönünden dava, diğer davalılar yönünden ise kaza tarihinde temerrüde düştikleri kabul edilerek, faizine hükmedilmek gerekirken, sigorta şirketi yönünden dava ve ıslah, diğer davalılar yönünden ise kaza ve ıslah tarihinden itibaren temerrüt faizine hükmedilmesi doğru olmamıştır.

17.HD. 03.05.2010, E.2010/551 K.2010/4080

Sigortacıya, gerekli belgelerle birlikte başvurulmuş olup da sekiz iş günü içinde zarar ödenmemişse, temerrüt tarihinden; önceden başvurulmayıp doğrudan dava açılmışsa, dava tarihinden faize hükmedilmelidir.

Davacı vekili, davalılardan E. Motor Ar. San. ve Ltd. Şti'nin çalıştırdığı, A'ya ait M'nin sevk ve idaresindeki 50 plakalı aracıyla müvekkiline ait 40 plakalı aracına çarptığını belirterek hasar, değer kaybı ve tespit gideri olarak toplam 3.511,00- TL. tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsilini talep etmiştir.

Davalı H. Sigorta A.Ş. vekili, sigorta poliçesini bulamadıklarını, değer kaybı, faiz ve müteselsil sorumluluk taleplerinin reddini savunmuştur.

Mahkemece iddia, savunma, toplanan deliller, benimsenen bilirkişi raporu gereğince davanın kısmen kabulü ile 1911,94 TL. tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal

faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline, fazlaya ilişkin talebin reddine karar verilmiş, hüküm davalı M. vekili ile H. Sigorta A.Ş. vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Davalı tarafça dosyaya ibraz edilen trafik sigorta poliçesinin davalı sigorta şirketine tebliğ ettirilerek beyan ve cevapları alındıktan sonra sigorta şirketinin sorumluluğunun belirlenmesi gereğinin yerine getirilmemesi doğru değildir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 99/1. maddesi ile Poliçe Genel Şartları'nın 12. maddesi gereğince sigortacının zarar giderim yükümlülüğü rizikonun ihbarı ve gerekli belgelerin sigortacıya iletildiği tarihten itibaren 8 iş günü içinde yerine getirilmelidir. Somut olayda davacı tarafından davalı sigorta şirketine dava tarihinden önce bir başvuru yapıldığı ispatlanmadığına göre sigorta şirketi yönünden dava tarihinden itibaren faize hükmedilmesi gerekirken olay tarihinden itibaren faize hükmedilmesi isabetli görülmemiştir.

17.HD.10.10.2005 E. 2005/8608 K. 2005/9418

2918 sayılı KTK nun 99. maddesi uyarınca, trafik sigortacısı, hak sahibinin başvuru tarihinden itibaren 8 işgünü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları kapsamındaki miktarları ödemek zorundadır. Sigortacının temerrüdü anılan tarih itibarıyla doğacaktır.

Dava, trafik kazasından doğan maddi zararın tazmini istemine ilişkindir. Davalı sigorta şirketi vekili, temerrütlerinin dava tarihinde doğduğu temyiz itirazında bulunmuştur. 2918 sayılı KTK nun 99. maddesi uyarınca, trafik sigortacısı, hak sahibinin başvuru tarihinden itibaren 8 iş günü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları kapsamındaki miktarları ödemek zorundadır. Sigortacının temerrüdü anılan tarih itibarıyla doğacaktır.

Mahkemece, açıklanan hususlar nazara alınarak, davalı sigorta şirketi aleyhine hükmolunan alacağa, temerrüt tarihinden itibaren gecikme faizi yürütülmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi yerinde görülmediğinden kararın bozulması gerekmiştir.

11.HD.16.05.2002 E. 2002/852 K. 2002/4829

Davalı sigorta şirketinin, Karayolları Trafik Kanununun 98/1 maddesinde öngörülen şekilde temerrüde düşürüldüğü belirlenmeksizin, dava tarihinden önceki tarihlerin faiz başlangıcına esas alınması isabetli değildir.

Davacı vekili, davalıların işleteni ve zorunlu trafik sigortacısı olduğu aracın, müvekkillerinin çocuğuna çarparak ölümüne neden olduğunu ileri sürerek, asıl davada ...TL. ve birleşen davada ...TL destekten yoksunluk tazminatının davalı İ.Sigorta A.Ş.'den tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna göre, davanın ...TL üzerinden kısmen kabulü ile kaza tarihinden itibaren faiz yürütülmek üzere tahsiline karar verilmiştir.

Kararı, davalı İ.Sigorta A.Ş. vekili temyiz etmiştir.

Davalı sigorta şirketinin Karayolları Trafik Kanunu'nun 98/1 nci maddesinde öngörülen şekilde temerrüde düşürüldüğü belirlenmeksizin, dava tarihinden önceki tarihlerin faiz başlangıcına esas alınması doğru görülmemiştir.

11.HD.20.05.2002 E.2002/1364 K.2002/4921

Sigortacı, kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapıлып, belgelerin ibrazından itibaren 8 iş günü içinde ödeme yapacaktır. Dolayısıyla sigorta bedelini ödeme yükümlülüğü ancak bu tarihte muaccel hale gelmektedir. Mahkemece, bu hüküm dikkate alınmadan ve gerekli araştırma yapılmadan olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi doğru görülmemiştir.

Davacı vekili, davalıların maliki, sürücüsü ve zorunlu trafik sigortacısı bulunduğu aracın müvekkiline ait araca çarpması sonucuTL. hasara neden olduğunu ileri sürerek, delil tespit masraflarıyla birlikte toplam...TL.nin olay tarihinden itibaren yasal faiziyle davalılardan müteselsilen tahsilini talep etmiştir. Davalı İ.Sigorta A.Ş. vekili, davanın reddini istemiş, diğer davalılar savunmada bulunmamıştır.

Mahkemece, Dairemize ait 21.01.2002 tarihli ilama dayanılarak, davanın kısmen kabulüne...TL.nın olay tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalılardan müteselsilen tahsiline, davacının işgücü kaybı talebinin reddine karar verilmiştir. Kararı, davacı vekili ile davalı I.Sigorta A.Ş. vekili temyiz etmiştir.

1- Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacı vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir.

2- Davalı vekilinin temyiz itirazlarına gelince: Bozma ilamında davalı sigortacının KTK. 99/1.maddesinde öngörülen şekilde temerrüdünün oluşup oluşmadığı belirlenmeden, kaza tarihinden itibaren faiz yürütülmesinin doğru olmadığı belirtilmiştir. Anılan Yasa maddesinin açık hükmü uyarınca sigortacı, kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapıp, belgelerin ibrazından itibaren 8 iş günü içinde ödeme yapacaktır. Diğer bir deyişle, sigortacı yönünden sigorta bedelini ödeme yükümlülüğü ancak bu tarihte muaccel hale gelmektedir. Mahkemece, bu hüküm dikkate alınmadan ve gerekli araştırma yapılmadan olay tarihinden itibaren faiz yürütülmesi doğru görülmemiştir.

11.HD.29.09.2003 E.2003/2455 K.2003/8518

Sigorta şirketine dava açılmadan önce başvurulmuşsa, temerrüt tarihinden; başvuru yapılmamışsa, dava tarihinden faize hükmedilmesi gerekir.

Davacı vekili, davalıların malik ve trafik sigortacısı olduğu aracın, müvekkiline ait tesislere trafik kazası sırasında zarar verdiğini ileri sürerek, maddi tazminat talep etmiştir. Trafik Sigortacısı olan davalı Sigortacının temerrüdünü 2918 sayılı Yasa'nın 99. maddesine göre belirlemek gerekir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 99/1. maddesinde "sigortacının, kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapıp, belgenin ibrazından itibaren 8 iş günü içinde ödeme yapacağı" hükmüne bağlanmıştır. Diğer bir deyişle, davalı sigortacı yönünden sigorta bedelini ödeme yükümlülüğü ancak bu tarihte, böyle bir başvuru olmadığı takdirde ise dava tarihinde muaccel hale gelmektedir. Mahkemece, davalı sigorta şirketine dava açılmadan önce bir başvurusu olup olmadığının davacı taraftan sorulması ve başvurusu olmadığı takdirde, bu davalı yönünden temerrüt faizine dava tarihinden itibaren, başvuru var ise temerrüt tarihinden itibaren faize hükmedilmesi gerekir.

11.HD.20.10.2003 E. 2003/3072 K. 2003/9475

Davalı sigorta şirketine, dava açılmadan önce başvurulmuşsa, temerrüt tarihinden faize hükmedilmesi gerekir.

Davacının T.T.K.'nin 1301'inci maddesi hükmüne dayalı olarak davalı taraf aleyhine açtığı rücu davası sonucunda mahkemece davanın kabulüne dair verilen karar davalı sigorta vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Trafik sigortacısı olan davalı ... Sigorta A.Ş.' nin temerrüdünü 2918 Sayılı Yasanın 99'uncu maddesine göre belirlemek gerekir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 99/1'inci maddesinde "sigortacının, kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapıp, belgenin ibrazından itibaren 8 iş günü içinde ödeme yapacağı" hükmüne bağlanmıştır. Diğer bir deyişle, davalı sigortacı yönünden sigorta bedelini ödeme yükümlülüğü ancak bu tarihte, böyle bir başvuru olmadığı takdirde ise dava tarihinde muaccel hale gelmektedir. Dosya kapsamından, davalı sigorta şirketine dava açılmadan önce 26.05.2003 ve 23.10.2003 tarihinde başvurulduğu anlaşılmaktadır. Mahkemece, davalı sigorta şirketine dava açılmadan önce bir başvuru olduğundan bu ihtarın davalı sigorta şirketine tebliğ tarihi tespit edilerek, temerrüt tarihinden itibaren faize hükmedilmesi gerekirken, yazılı şekilde ödeme tarihinden itibaren faize hükmedilmesi doğru görülmemiştir.

11.HD.08.0.2006 E.2005/5173 K.2006/5285

Sigortacının temerrüde düşmesi ve dolayısıyla faizden sorumlu tutulabilmesi için, kendisine usulüne uygun başvuruda bulunulmuş olması, buna rağmen sekiz işgünü içerisinde ödeme yapmamış olması gerekmektedir.

Sigorta şirketi yönünden faiz başlangıcı (temerrüt) tarihinin hiçbir duraksamaya sebebiyet vermeyecek açıklıkta belirlenmesi gerekir. İlgililerce gerekli belgeler de ibraz edilerek 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 98, 99 ve 108. maddelerinde yazılı şekilde sigorta şirketine başvurulduğu halde gerekli ödeme yapılmamışsa, başvuru tarihinde sigorta şirketinin temerrüde düştüğünün kabulü gerekir. Gerekli belgeler ibraz edilmeksizin başvuruda bulunulmuş ya da hiç müracaat edilmemişse sigorta şirketinin temerrüdünden bahsedilemez. Bu durumda faiz başlangıcının; sigorta şirketi aleyhine icra takibine girilmişse takip tarihi, dava açılmışsa dava tarihi olarak kabul ve tespiti gerekir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin eksik inceleme ile tebliğ tarihinden sonra gelen 8. iş günü faiz başlangıcı kabul edilerek yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir. O halde, davalı Kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği düşünüldü:

Yerel mahkeme ile Özel Daire arasındaki uyuşmazlık, davalı sigorta şirketinin başvuru tarihinde mi, yoksa sekiz iş günlük sürenin bitiminde mi temerrüde düştüğü, dolayısıyla hangi tarihten itibaren faizden sorumlu olacağı noktasındadır. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 98/1 maddesi ""Motorlu araçların sebep oldukları kazalarda yaralanan kimselerin ilk yardım, muayene ve kontrol veya bu yaralanmadan ötürü ayakta, klinikte hastane ve diğer yerlerdeki tedavi giderleri ile tedavinin gerektirdiği diğer giderleri aracın zorunlu mali sorumluluk sigortasını yapan sigortacı başvurma tarihinden itibaren sekiz iş günü içinde ve zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları kapsamında öder"" hükmünü taşımaktadır. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının eski 12/b 15.8.2000 tarihinde yürürlüğe giren yeni B-2/b maddesi de aynı doğrultudadır.

Bu hükümlere göre, zorunlu sigortacının temerrüde düşmesi, dolayısıyla faizden sorumlu tutulabilmesi için, kendisine yapılan başvuruya rağmen sekiz işgünü içerisinde bu giderlerin karşılığını ödemiş olması gerekmektedir. Gideri ödenmeyen sigortacı, yasal sekiz günlük sürenin sonunda temerrüde düşecektir Sigortacıya usulüne uygun bir başvuruda bulunulmamışsa sigortacının sigorta bedelini ödeme yükümlülüğü muaccel olmayacağından, sigortacının temerrüdünden söz edilmesi ve bunun sonucu olarak, ödemesi gereken miktarın faizinden sorumlu tutulmasına hukuken olanak bulunmamaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere, davacı kurum, davalı sigortacıya masrafların ödenmesi için usulüne uygun şekilde 8.2.2000 gününde başvurmuş, sigortacı sekiz iş günü geçmesine rağmen borcu ödemişdir. Bu durumda sigortacı sekiz iş günü sonu olan 19.2.2000 tarihinde temerrüde düşmüş olduğundan mahkemece bu tarihten icra takibine kadar hesap edilen faiz miktarında sorumlu tutulmuş olması usul ve yasaya uygundur. Bu nedenle direnme kararı onanmalıdır.

HGK.08.10.2003 E. 2003/10-576 K. 2003/543

Sigorta şirketine belgelerle başvurulma tarihinden itibaren 8 iş günü içinde sigortacı tazminat ödeme yükümlülüğünü yerine getirmemişse, temerrüt gerçekleşmiş olur ve ıslah ile artırılan miktara da temerrüt tarihinden faiz işletilmesi gerekir.

2918 sayılı KTK.nun 99/1 nci madde hükmü ile Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi Genel Şartları'nın 12 nci madde hükmü uyarınca rizikonun, bilgi ve belgeleri ile birlikte sigortacıya ihbar edildiği tarihten itibaren 8 iş günü içinde sigortanın tazminatı ödeme yükümlülüğü bulunmakta, bu sürenin sonunda ödememe halinde temerrüt gerçekleşmektedir.

Somut olayda, asıl dava dilekçesinde, davalılardan sigorta şirketine belgeler ile davacının başvurduğu ileri sürülmüş olup, dava ve ıslah dilekçesinde, olay tarihinden itibaren

temerrüt faizi istenmiştir. Bu davalının, her iki dilekçede, dava edilen zarar miktarının tamamı için, bu hükümler çerçevesinde tespit edilecek aynı tarihte temerrüde düştüğünün kabulü gerekir. Davalı vekilinin ıslah ile artırılan bölüm için ıslah tarihinin, temerrüt faizine başlangıç alınması gerektiğine ilişkin temyiz itirazında isabet bulunmamaktadır. Dairemizin yerleşik uygulaması bu yöndedir. Bu itibarla, bu davalı bakımından temerrüt faizinin başlangıcı bu açıklamalara göre belirlenmek gerekirken, bu tür davalarda ancak, sürücü ve malik olan diğer davalılar bakımından uygulama yeri olan olay tarihinin, bu davalı için de temerrüt faizine başlangıç alınması kabul şekli bakımından doğru bulunmamıştır.

11.HD. 24.01.2005 E. 2004/3827 K. 2005/130

Sigortacı yönünden sigorta bedelini ödeme yükümlüğü, kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapılıp, belgenin ibrazından itibaren 8 iş gününden sonra başlar

Önceden başvuru yapılmadığı takdirde ise, alacağın “dava tarihinde muaccel hale geleceğinin” kabulü gerekir.

Davacı vekili, davalı sigorta şirketine zorunlu mali sorumluluk sigortası ile sigortalı aracın müvekkili şirkete ait tesislere verdiği zararın tahsilini istemiştir. Diğer davalının Trafik Sigortacısı olan davalı K... Allianz Sigorta A.Ş'nin temerrüdü 2918 Sayılı Yasa'nın 98 ve 99.maddesine göre belirlemek gerekir.

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 99/1.maddesinde "sigortacının, kendisine tazminat ödenmesi için gerekli ihbar yapılıp, belgenin ibrazından itibaren 8 iş günü içinde ödeme yapacağı" hükme bağlanmıştır. Diğer bir deyişle, davalı sigortacı yönünden sigorta bedelini ödeme yükümlüğü ancak bu tarihte, böyle bir başvuru olmadığı takdirde ise **dava tarihinde muaccel** hale gelmektedir. Bu durumda mahkemece, davalı sigorta şirketinin temerrüt tarihi belirlenerek, bu tarih ile kısmi ödeme yapıldığı tarih arasında kalan dönem için faiz hesabı yapılması bulunan meblağın,eksik ödeme tutarı ile toplanması suretiyle ortaya çıkan miktarın hüküm altına alınması gerekirken, hiçbir inceleme yapılmadan talebin olduğu gibi hüküm altına alınması hatalı olmuş ve kararın açıklanan nedenle davalı sigorta yararına bozulması gerekmiştir.

11.HD.02.06.2003, E.2003/16 K.2003/5770

ZMMS (Trafik) Sigortasını yapan sigortacıya veya Güvence Hesabına önceden başvurulmamışsa, ıslah tarihinden değil, dava tarihinden başlayarak faize hükmedilmelidir.

Dava, trafik kazasından kaynaklanan destekten yoksun kalma tazminatı istemine ilişkindir. Somut olayda uyuşmazlık, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir.

Ancak, trafik kazaları esas itibariyle haksız eylem sayılan hallerden olmakla birlikte ZMSS'hi yapan sigortacı bakımından temerrüdün bu tarihte oluştuğunun kabulü mümkün değildir. Zira, sigortacı ve Güvence Hesabının temerrüt tarihi KTK.nın 98/1. maddesi ile Güvence Hesabı Yönetmeliğinin 14. ve 15. maddesi hükümlerine göre belirlenir. Davadan önce bir başvuru yoksa dava tarihinde temerrüde düşmüş sayılırlar. Mahkemece asıl dava ile talep edilen tazminat miktarlarına davalıların temerrüt tarihi olarak kabul edilen tarihlerden, ıslah ile artırılan kısım için ise ıslah tarihinden itibaren faize hükmedildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, mahkemece davalıların ıslah edilen bölüm bakımından temerrüde düştüğü kabul edilen tarihten itibaren faize hükmedilmek gerekirken, ıslah edilen bölüm bakımından ıslah tarihinden itibaren faize hükmedilmesi doğru olmamış ve hükmün bu nedenle de bozulması gerekmiştir.

17.HD. 28.10.2010, E.2010/96 K.2010/9013

Davalı sigorta şirketine davadan önce ihbar yapılmadığı gözetilerek, anılan davalının dava tarihinden itibaren faiz ile sorumlu tutulması gerekirken, olay tarihinden faize hükmedilmesi isabetli değildir.

Mahkemece, tarafların tacir olduğu gözetilerek talep doğrultusunda davacının ticari işletmesiyle ilgili aracında meydana gelen zararın giderilmesi ile ilgili tazminata olay tarihinden 1.1.2000 tarihine kadar reeskont faizi ve bu tarihten sonra 4489 sayılı yasa gereğince kısa vadeli avanslar için uygulanan oranda faize hükmedilmesi gerekirken yasal faizin karar altına alınması doğru görülmemiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 99. maddesi gereğince kaza ve zarara ilişkin tespit tutanağının veya bilirkişi raporunun sigortacının merkez veya kuruluşlarından birine ileildiği tarihten itibaren (8) iş günü içinde ödemek zorunda olan davalı sigorta şirketine davadan önce ihbar yapılmadığı gözetilerek, anılan davalının dava tarihinden itibaren faiz ile sorumlu tutulması gerekirken, sigorta şirketi aleyhine olay tarihinden itibaren faize hükmedilmesi isabetli değildir.

19.HD.04.03.2002 E.2002/956 K.2002/1346

Haksız eylem nedeniyle, fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak açılan tazminat davasında, kısmi dava-ek dava ve ıslah ayrımı yapılmaksızın tümüne olay tarihinden faiz işletilmesi gerekir.

Davalı sigorta şirketi yönünden de, davadan önce başvuru yapılıp yapılmadığı ve temerrüde düşürme koşulu gerçekleşip gerçekleşmediği tespit edilip, temerrüt tarihinden faize hükmedilmelidir.

1) Dava, fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak açılmıştır. Davacı, kısmi davada saklı tuttuğu fazlaya ilişkin haklarını, ek bir dava açarak isteyebileceği gibi, dava konusunun artırılmasını önleyen HUMK'un 87/son cümlesinin Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmesi karşısında, aynı davada ıslah dilekçesi verip, harcını yatırmak suretiyle de talep edebilir. Kısmi davanın, dava konusunun dava edilmeyen bölümü için borçluyu temerrüde düşürmeyeceği kuşkusuzdur. Ne var ki, somut olayda uyumsuzluk, haksız eylemden kaynaklanmaktadır. Haksız eylem faili, ihtar ve ihbara gerek olmaksızın, zararın doğduğu anda, başka bir anlatımla haksız eylem tarihinden itibaren, zararın tamamı için temerrüde düşmüş sayılır. Dolayısıyla, zarar gören, gerek kısmi davaya, gerekse sonradan açtığı ek davaya veya ıslaha konu ettiği kısma ilişkin olarak haksız eylem tarihinden itibaren temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir.

2- Davalı sigorta şirketi, hem otobüs zorunlu koltuk sigortacısı hem de zorunlu mali mesuliyet sigortacısıdır. Davacı dilekçesinde, davalı sigorta şirketine davadan önce müracaat yapıldığı belirtilmiştir. Mahkemece öncelikle davalı sigorta şirketine davadan önce müracaat olup olmadığının tespiti ile, Sigorta şirketinin temerrüdü açısından; trafik sigortasından yapılan ödemeler için KTK. 99. madde hükmü ve otobüs zorunlu koltuk sigortasından yapılan ödemeler için ise, poliçe genel şartları 17. madde hükmü dikkate alınmak suretiyle davalı sigorta şirketi yönünden faiz başlangıç tarihlerinin tespit edilip sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.

11.HD. 07.06.2005 E. 2004/8052 K. 2005/5861

www.TazminatHukuku.com